

3.7.2. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende- ders overvejelser

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende kan tilslutte sig udvalgets forslag om, at det i en ny ægtefællepensionslov reguleres, under hvilke betingelser en overlevelserente skal overgå til den fraseparerede eller fraskilte ægtefælles fri rådighed, fordi der med materielle kriterier opnås en hensigtsmæssig afklaring af retstilstanden. Ved uenighed mellem parterne vil det stadig være domstolene, der skal afgøre spørgsmålet om bevarelse af retten til overlevelserente, som det også er og vil være tilfældet ved uenighed mellem ægtefællerne om bevarelse af retten til ægtefællepension.

Ministeriet er dog ikke enig i forslaget om, at aftaler om afkald på retten til overlevelserente som en gyldighedsbetingelse skal fremgå af bevilling eller dom. Der henvises til bemærkningerne i afsnit 3.4.2. og 4.1.

Der henvises til lovforslagets § 12 og bemærkningerne hertil.

4. Konsekvensændringer

4.1. Stillingtagen til overlevelserente ved separation og skilsmisse (ændring af ægteskabsloven)

Forslaget i afsnit 3.7. om i loven at regulere betingelserne for bevarelse af ret til overlevelserente ved separation og skilsmisse fører til, at det bør overvejes, om det fortsat er hensigtsmæssigt, at der ved separation og skilsmisse som et vilkår skal tages stilling til de specielle og forholdsvis sjældent forekommende situationer, hvor en individuel ret til enkepension er sikret ved overlevelserente.

De gældende regler har i praksis givet anledning til usikkerhed og misforståelser. Det er således i dag i alle sager om skilsmisse nødvendigt at undersøge, om ægtemandens eventuelle pensionsordning giver hustruen ret til enkepension i form af en overlevelserente, selv om kun ganske få pensionsordninger indeholder en sådan ret. Er det tilfældet, skal ægtefællerne herefter, inden de kan blive skilt, tage stilling til, om overlevelserenten skal overgå til hustruens fri rådighed.

Da det foreslås i loven at fastsætte materielle betingelser for spørgsmålet om overlevelserentens bevarelse, er der ikke behov for, at disse ordninger skal indtage en særstilling sammenlignet med behandlingen af spørgsmålet om bevarelse af retten til ægtefællepension i almindelighed i separations- og skilsmis-situationer.

Ministeriet foreslår derfor – som en regelforenklings – at det ikke længere skal være et vilkår ved separation og skilsmisse, at der tages stilling til spørgsmålet om ægtefællepension sikret ved overlevelserente. Dette vil indebære en vis forenkling af statsamternes behandling af separations- og skilsmisssager og også medføre en lettelse for ægtefællerne, som ikke længere skal foretage særskilte overvejelser af dette særlige spørgsmål i forbindelse med en separations- eller skilsmisssags behandling.

I forlængelse af dette forslag foreslår ministeriet, at afkald på bevarelse af retten til overlevelserente ikke pligtmæssigt skal noteres i dom eller bevilling. Ministeriet skal i den forbindelse henvise til ministeriets forslag og betragtninger om dette under afsnit 3.4.2. og 3.7.2.

Ministeriet skal dog samtidig understrege, at forslagene forudsætter, at statsamterne fortsat vejleder om rettighederne efter ægtefællepensionsloven og om, at ægtefæller skal sikre deres rettigheder efter loven ved at foretage anmeldelse til pensionsinstituttet.

Forslaget om, at det ikke længere skal være et vilkår for separation og skilsmisse, at der tages stilling til spørgsmålet om bevarelse af ægtefællepension sikret ved overlevelserente, medfører behov for konsekvensændring af ægteskabslovens §§ 39, 42 og 54.

Der henvises til lovforslagets § 13 og bemærkningerne hertil.

4.2. Tjenestemandspensionsloven samt tekniske og administrative forhold

Der henvises i det hele til det af ministeren for familie- og forbrugeranliggende samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af lov om ægteskabets retsvirkninger og lov om skifte af fællesbo m.v. (pensionsrettigheders behandling på skifte af fællesbo ved død samt separation og skilsmisse). Forslagets hovedformål er en harmonisering af tjenestemandspensionsloven til de regler, der efter dette lovforslag og det nævnte samtidigt fremsatte lovforslag foreslås fastsat om pensionsmæssige forhold ved separation og skilsmisse. Endvidere er der behov for en hjemmel for finansministeren til at fastsætte nærmere tekniske og administrative regler. Der henvises således til det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om ægteskabets retsvirkninger og lov om skifte af fællesbo m.v. og nærmere til de almindelige bemærkninger, afsnit 4.2. samt §§ 3, 4 og 5 og bemærkningerne hertil.